

Suvestinė redakcija nuo 2019-10-15

Įsakymas paskelbtas: Žin. 2012, Nr. [84-4435](#), i. k. 1122080ISAK00IV-507

Nauja redakcija nuo 2019-10-15:

Nr. [IV-655](#), 2019-10-14, paskelbta TAR 2019-10-14, i. k. 2019-16306

LIETUVOS RESPUBLIKOS KULTŪROS MINISTRAS

ĮSAKYMAS

DĖL TRAKŲ ISTORIJOS MUZIEJAUS NUOSTATŲ PATVIRTINIMO

2012 m. liepos 11 d. Nr. IV-507

Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos muziejų įstatymo 7 straipsnio 2 dalimi ir Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų įstatymo 6 straipsniu:

1. T v i r t i n u Trakų istorijos muziejaus nuostatus (pridedama).
2. Į g a l i o j u Trakų istorijos muziejaus direktorių teisės aktų nustatyta tvarka pateikti Juridinių asmenų registro tvarkytojui šiuo įsakymu patvirtintus muziejaus nuostatus.

KULTŪROS MINISTRAS

ARŪNAS GELŪNAS

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos kultūros ministro
2012 m. liepos 11 d. įsakymu Nr. ĮV-507
(Lietuvos Respublikos kultūros ministro
2019 m. spalio 14 d. įsakymo Nr. ĮV-655
redakcija)

TRAKŲ ISTORIJOS MUZIEJAUS NUOSTATAI

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Trakų istorijos muziejus (toliau – Muziejus) yra respublikinis muziejus, valstybės biudžetinė įstaiga, kaupianti, sauganti, tirianti, konservuojanti, restauruojanti ir populiarinanti istorijos, archeologijos, etnografijos, technikos ir meno muziejines vertybes, parodančias Trakų vaivadijos, Trakų ir Medininkų pilių, Trakų miesto, Lietuvos valstybingumo formavimosi istoriją. Muziejus priskiriamas istorijos muziejų rūšiai. Muziejaus pavadinimo santrumpa – TIM. Muziejaus buveinė: Kęstučio g. 4, LT-21104, Trakai.

2. Muziejaus savininkas yra valstybė. Savininko teises ir pareigas įgyvendina Lietuvos Respublikos kultūros ministerija (toliau – Ministerija). Ministerija sprendžia Lietuvos Respublikos įstatymuose ir Muziejaus nuostatuose (toliau – Nuostatai) jos kompetencijai priskirtus klausimus.

3. Muziejus įsteigtas 1948 m. liepos 28 d. TSRS Ministrų Tarybos nutarimu Nr. 10219.

4. Nuostatus tvirtina ir juos keičia Lietuvos Respublikos kultūros ministras. Pakeisti Nuostatai įsigalioja nuo jų įregistravimo Juridinių asmenų registre dienos.

5. Muziejus yra įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka įregistruotas ribotos civilinės atsakomybės viešasis juridinis asmuo, turintis antspaudą su savo pavadinimu ir sąskaitas banke.

6. Vieši pranešimai skelbiami Muziejaus interneto svetainėje www.trakaimuziejus.lt, kurioje nurodomas įstaigos pavadinimas, teisinė forma, buveinė, kodas bei registras, kuriame kaupiami bei saugomi duomenys apie Muziejų, kita aktuali informacija.

7. Muziejaus veikla grindžiama Lietuvos Respublikos Konstitucija, Lietuvos Respublikos tarptautinėmis sutartimis, Europos Sąjungos teisės aktais, Lietuvos Respublikos civiliniu kodeksu, Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų įstatymu, Lietuvos Respublikos muziejų įstatymu, kitais įstatymais, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais, kultūros ministro įsakymais ir šiais Nuostatais.

8. Muziejus savo veikloje atsižvelgia į Tarptautinės muziejų tarybos (ICOM) Muziejų etikos kodeksą bei rekomendacijas.

II SKYRIUS MUZIEJAUS VEIKLOS TIKSLAI IR FUNKCIJOS

9. Muziejaus veiklos pagrindiniai tikslai:

9.1. kaupti, saugoti, tyrinėti ir populiarinti istorijos, archeologijos, etnografijos, technikos ir meno muziejines vertybes, parodančias Trakų vaivadijos, Trakų ir Medininkų pilių, Trakų miesto, Lietuvos valstybingumo formavimosi istoriją, derinti kaupimą bei saugojimą su informacijos visuomenei teikimu;

9.2. susieti kultūros paveldo saugojimą su visuomenės kultūros ir edukacijos poreikių tenkinimu bei kultūros paslaugų teikimu;

9.3. puoselėti ir saugoti tautinį tapatumą bei jį aktualizuoti, ugdyti visuomenės istorinę ir kultūrinę savimone, viešinant ir gyvai perteikiant tautos materialinę bei dvasinę

kultūros paveldą, jo produktus;

10. Įgyvendindamas šiuos tikslus, Muziejus vykdo šias funkcijas:

10.1. įsigyja ir sistemina muziejinę bei istorinę vertę turinčius eksponatus, formuoja Muziejaus rinkinius, parodančius Trakų vaivadijos, Trakų ir Medininkų pilių, Trakų miesto, Lietuvos valstybingumo formavimosi istoriją;

10.2. kaupia informaciją apie muziejinės vertybes, parodančias Trakų vaivadijos, Trakų ir Medininkų pilių, Trakų miesto istoriją, Lietuvos valstybingumo formavimąsi, esančias kitose Lietuvos atminties institucijose, viešųjų ir privačių juridinių asmenų, fizinių asmenų privačiuose rinkiniuose;

10.3. vykdo muziejinių vertybių apskaitą ir vertinimą tikrąja verte;

10.4. organizuoja sukauptų muziejinių vertybių apsaugą;

10.5. organizuoja ir vykdo sukauptų muziejinių vertybių prevencinį konservavimą ir restauravimą;

10.6. savarankiškai ir/arba kartu su mokslo ir studijų institucijomis, mokslinių tyrimų įstaigomis ir/arba nepriklausomais mokslininkais vykdo Muziejaus rinkinių tyrimus, organizuoja mokslines ekspedicijas;

10.7. vykdo Muziejaus rinkinių viešinimo veiklas: rengia nuolatinės ekspozicijas, laikinas ir virtualias parodas, kitus renginius Lietuvoje ir užsienyje, Muziejaus rinkinius ir jų tyrimus populiariančius leidinius tradiciniu ir elektroniniu formatu;

10.8. organizuoja neformalųjį vaikų ir suaugusiųjų švietimą, rengia ir vykdo edukacijos programas;

10.9. vykdo kultūrinio turizmo veiklas;

10.10. vykdo Trakų Salos pilies, Trakų Pusiasalio pilies liekanų ir kitų statinių komplekso bei Medininkų pilies, kaip unikalių kultūros paveldo vertybių, priežiūrą;

10.11. organizuoja sukauptų muziejinių vertybių skaitmeninimą ir jų viešinimą per Lietuvos integralią muziejų informacinę sistemą (LIMIS), rengia ir vykdo skaitmeninimo projekto Lietuvoje ir užsienyje;

10.12. atlieka istorijos rūšies muziejų ir juose esančių rinkinių apsaugos, apskaitos, eksponavimo ir tyrimo metodinio centro funkcijas: teikia konsultacijas kitų istorijos rūšies muziejų specialistams, organizuoja dalijimosi gerąja praktika veiklas, teikia pasiūlymus Ministerijai dėl susijusio teisinio reglamentavimo ir muziejų darbuotojų gebėjimų tobulinimo;

10.13. deleguoja Muziejaus specialistus Ministerijos atstovams kontroliuojant istorijos rūšies muziejų veiklą ir jų rinkinių apskaitą ir apsaugą;

10.14. rengia, leidžia ir platina su Muziejaus veikla susijusius leidinius;

10.15. organizuoja konferencijas, seminarus, kitus renginius, susijusius su Muziejaus veiklos tikslais;

10.16. teikia lankytojų aptarnavimo paslaugas Muziejuje;

10.17. rengia ir vykdo regioninius, nacionalinius ir tarptautinius, Europos Sąjungos fondų ir kitų bendradarbiavimo programų projektus Muziejaus plėtros, kultūros, turizmo, visuomenės dvasinės ir socialinės gerovės srityse;

10.18. organizuoja Muziejaus veiklų pristatymą viešojoje ir virtualioje erdvėje;

10.19. vykdo bendras veiklas su kitomis valstybinėmis, tarptautinėmis ir visuomeninėmis organizacijomis, veikiančiomis muziejų srityje;

10.20. pagal juridinių ir fizinių asmenų prašymus, Muziejaus pasirašytas sutartis teikia muziejinių vertybių skaitmeninius vaizdus;

10.21. formuoja Muziejaus bibliotekos fondus;

10.22. atlieka kitas teisės aktuose numatytas funkcijas.

III SKYRIUS MUZIEJAUS RINKINIAI

11. Muziejaus rinkiniai, atsižvelgiant į muziejinių vertybių išliekamąją vertę,

skirstomi į:

- 11.1. pagrindinį fondą;
- 11.2. pagalbinį fondą.
12. Iš pagrindinio fondo neprofilinių, dubletinių ir pagalbinio fondo vertybių teisės aktų nustatyta tvarka Muziejuje gali būti sudarytas mainų fondas.
13. Muziejaus rinkiniai kaupiami šiomis pagrindinėmis komplektavimo kryptimis: Trakų vaivadijos, Trakų ir Medininkų pilių, Trakų miesto istorija, Lietuvos valstybingumo formavimosi istorija.
14. Muziejaus rinkinių šifre nurodoma Muziejaus pavadinimo santrumpa – TIM.
15. Muziejaus pagrindinio fondo rinkiniai ir jų šifrai: archeologija (šifras A), atspaudai ir atvirukai (šifras AT), auksas (šifras Au), dailė (šifras D), etnografija (šifras E), fotonuotraukos ir foto negatyvai (šifras F), istoriniai daiktai (šifras I), karaimika (šifras K), medaliai (šifras Md), Medininkų pilis (šifras M), banknotai (šifras NB), numizmatika (lobiai) (šifras NL), numizmatika (monetos) (šifras NM), raštija (šifras R), sidabras (šifras S), sidabro sudėtinės dalys (šifras SK), sidabrinės monetos (šifras SM), eksponatai priimti ilgalaikiam saugojimui (šifras Dp).
16. Muziejaus pagalbinio fondo rinkinių šifras PF, išskyrus archeologijos rinkinio, kuris žymimas šifru AP.
17. Muziejinės vertybės prevenciškai konservuojamos ir restauruojamos Muziejuje dirbančių Ministerijos Kilnojimų kultūros vertybių restauratorių atestavimo komisijos (toliau – Atestavimo komisija) atestuotų restauratorių. Jei Muziejus neturi reikiamos kvalifikacijos restauratorių, muziejinės vertybės gali būti konservuojamos ir restauruojamos Lietuvos muziejuose, kurių steigimo dokumentuose numatyta restauravimo funkcija, šia veikla užsiimančiose įmonėse, kuriose dirba Atestavimo komisijos atestuoti restauratoriai bei individualia veikla užsiimančių Atestavimo komisijos atestuotų restauratorių.

IV SKYRIUS MUZIEJAUS EKSPOZICIJOS

18. Muziejus sukauptus rinkinius eksponuoja:
  - 18.1. Trakų Salos pilies ekspozicijoje (Karaimų g. 43 C, Trakai);
  - 18.2. Seraja Šapšalo karaimų tautos muziejaus ekspozicijoje (Karaimų g. 22, Trakai);
  - 18.3. Sakralinio meno ekspozicijoje buvusio Dominikonų vienuolyno koplyčioje Trakų Pusiasalio pilies teritorijoje (Kęstučio g. 4, Trakai);
  - 18.4. Medininkų pilies ekspozicijoje (Šv. Kazimiero g. 2, Medininkų k., Vilniaus r.);
  - 18.5. parodose Muziejuje, kituose muziejuose ir įstaigose Lietuvoje ir užsienyje.

V SKYRIUS MUZIEJAUS TEISĖS IR PAREIGOS

19. Muziejus turi teisę:
  - 19.1. Ministerijos leidimu steigti filialus, atitinkančius Muziejaus profilį bei veiklą;
  - 19.2. būti Lietuvos ar tarptautinių organizacijų, kurių veikla susijusi su Muziejaus misija ir funkcijomis, nariu;
  - 19.3. teikti mokamas paslaugas, kurių sąrašą tvirtina kultūros ministras, bei nustatyti jų įkainius;
  - 19.4. tvarkyti savo ūkinės-finansinės veiklos apskaitą ir teikti Ministerijai bei kitoms įstatymuose nustatytoms institucijoms reikiamą informaciją;
  - 19.5. teisės aktų nustatyta tvarka sudaryti sutartis ir prisiimti įsipareigojimus, susijusius su Muziejaus turto naudojimu;
  - 19.6. atsiskaityti už pateiktas prekes, suteiktas paslaugas ir atliktus darbus bet kuria sutarta forma, neprieštaraujančia Lietuvos Respublikos įstatymams ir kitiems teisės aktams;

- 19.7. gauti paramą;
- 19.8. inicijuoti Nuostatų pakeitimus ir papildymus;
- 19.9. teikti pasiūlymus Ministerijai dėl muziejų veiklos tobulinimo;
- 19.10. teisės aktų nustatyta tvarka turėti logotipą ir kitą atributiką.
- 20. Muziejus privalo:
  - 20.1. naudoti iš valstybės biudžeto gaunamas lėšas tik Nuostatuose numatytiems tikslams įgyvendinti ir tik pagal asignavimų valdytojo patvirtintas išlaidų sąmatas;
  - 20.2. užtikrinti Muziejaus darbuotojams saugias darbo sąlygas;
  - 20.3. teikti Ministerijai ir kitoms teisės aktuose numatytoms institucijoms savo veiklos ir finansines ataskaitas bei veiklos planus;
  - 20.4. garantuoti įstaigos finansinių, statistinių ir rašytinių ataskaitų teisingumą;
  - 20.5. teisės aktų nustatyta tvarka teikti Juridinių asmenų registro tvarkytojui duomenis apie šio registro objektus.
- 21. Muziejus gali turėti kitas įstatymuose ir kituose teisės aktuose numatytas teises ir pareigas.

VI SKYRIUS

MUZIEJAUS VEIKLOS ORGANIZAVIMAS

22. Muziejaus veikla organizuojama vadovaujantis Ministerijos strateginiu veiklos planu ir Muziejaus metiniu veiklos planu, kurie rengiami vadovaujantis Strateginio planavimo metodika, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. birželio 6 d. nutarimu Nr. 827 „Dėl Strateginio planavimo metodikos patvirtinimo“.

23. Muziejaus darbuotojų darbo santykius ir darbo apmokėjimą reglamentuoja Lietuvos Respublikos darbo kodeksas, Muziejų įstatymas, Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymas, šie Nuostatai, darbo tvarkos taisyklės bei kiti teisės aktai.

24. Muziejui vadovauja direktorius, kurį Darbo kodekso, Muziejų įstatymo ir Vyriausybės nustatyta tvarka konkurso būdu skiria į pareigas penkerių metų kadencijai ir iš jų atleidžia kultūros ministras. Direktorius yra tiesiogiai pavaldus ir atskaitingas kultūros ministrui.

25. Muziejaus direktorius:

25.1. organizuoja visą Muziejaus veiklą ir atsako už ją, užtikrina, kad būtų įgyvendinami Muziejaus tikslai ir vykdomos nustatytos funkcijos;

25.2. užtikrina, kad būtų laikomasi įstatymų, kitų teisės aktų ir šių Nuostatų;

25.3. užtikrina, kad Muziejaus finansiniai įsipareigojimai neviršytų jo finansinių galimybių;

25.4. užtikrina racionalų ir taupų lėšų bei turto naudojimą, veiksmingą Muziejaus vidaus kontrolės sistemos sukūrimą, jos veikimą ir tobulinimą;

25.5. leidžia įsakymus;

25.6. sudaro sutartis, išduoda įgaliojimus;

25.7. teisės aktų nustatyta tvarka priima į darbą ir atleidžia Muziejaus darbuotojus, nustato darbuotojų pareiginės algos pastoviosios ir/ar kintamosios dalies koeficientus, skiria priemokas ir premijas, neviršijant darbo užmokesčiui skirtų asignavimų, suteikia jiems atostogas, siunčia į komandiruotes, sudaro sąlygas jiems tobulinti kvalifikaciją, skatina juos, išskyrus Muziejaus direktoriaus pavaduotoją–vyriausiąjį fondų saugotoją, kurį Darbo kodekso ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka konkurso būdu į pareigas skiria ir iš jų atleidžia kultūros ministras;

25.8. teisės aktų nustatyta tvarka atstovauja Muziejui teisme arba kitose valstybės ar savivaldybių institucijose, įstaigose;

25.9. sudaro darbo grupes ir komisijas Muziejaus veiklos problemoms spręsti, tvirtina jų darbo reglamentus;

25.10. teisės aktų nustatyta tvarka Muziejuje aktyviai dirbusiam ir kūrusiam

muziejininkui, su kuriuo darbo sutartis nutraukta, suteikia Muziejaus emerito vardą;

25.11. tvirtina Muziejaus:

25.11.1. organizacinę struktūrą, prieš tai suderinęs su Ministerija;

25.11.2. darbuotojų pareigybių sąrašą, neviršijant nustatyto didžiausio leistino pareigybių skaičiaus, prieš tai suderinęs su Ministerija;

25.11.3. darbuotojų pareigybių aprašymus ir darbo tvarkos taisykles;

25.11.4. struktūrinių padalinių nuostatus;

25.11.5. ekspozicijų ir parodų teminę struktūrą, parengtus publikuoti leidinius;

25.11.6. teikiamų mokamų paslaugų įkainius;

25.11.7. kitus vidaus norminius teisės aktus.

26. Muziejaus valdyme patariamojo balso teise dalyvauja 7 narių Muziejaus taryba, kurią sudaro Muziejaus specialistai, Ministerijos atstovas ir išorės ekspertai, kurių turi būti ne mažiau kaip vienas trečdalis. Muziejaus tarybos sudėtį Muziejaus direktoriaus teikimu tvirtina kultūros ministras. Muziejaus tarybai negali vadovauti Muziejaus direktorius, kuris yra šios tarybos narys. Į Muziejaus tarybos posėdžius kaip konsultantai bei ekspertai gali būti kviečiami kiti Muziejaus darbuotojai ir specialistai iš kitų institucijų, įmonių ar organizacijų.

27. Muziejaus taryba:

27.1. svarsto Muziejaus metinius veiklos planus bei jų ataskaitas;

27.2. svarsto ir teikia pasiūlymus dėl Muziejaus veiklai reikšmingų projektų (nuolatinių ekspozicijų atnaujinimo, parodų, edukacijos, leidybos, mokslo ir kultūros renginių, tarptautinio bendradarbiavimo, investicijų) bei jų finansavimo galimybių;

27.3. svarsto Muziejaus organizacinę struktūrą, darbuotojų pareigybių poreikį bei skaičių;

27.4. svarsto Nuostatų, darbo tvarkos taisyklių ir kitų, su Muziejaus veikla bei darbo tvarka susijusių, dokumentų projektus;

27.5. teikia pasiūlymus dėl Muziejaus darbuotojų kvalifikacijos tobulinimo bei kompetencijų ugdymo;

27.6. svarsto Muziejuje aktyviai dirbusio ir kūrusio muziejininko, su kuriuo darbo sutartis buvo nutraukta, emerito vardo kandidatūrą;

27.7. svarsto Muziejaus teikiamų mokamų paslaugų įkainius;

27.8. svarsto kitus, su Muziejaus veikla susijusius, klausimus.

28. Muziejuje veikia Rinkinių komplektavimo komisija, kurios pirmininkas yra Muziejaus direktoriaus pavaduotojas–vyriausiasis fondų saugotojas. Rinkinių komplektavimo komisijos veiklą reglamentuoja kultūros ministro patvirtinta Muziejuose esančių rinkinių apsaugos, apskaitos ir saugojimo instrukcija (toliau – Instrukcija).

VII SKYRIUS MUZIEJAUS TURTAS IR LĖŠOS

29. Muziejus finansuojamas iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto pagal asignavimų valdytojo patvirtintas sąmatas, laikantis Lietuvos Respublikos finansų ministro nustatytų finansavimo taisyklių ir izdo procedūrų. Muziejui finansuoti gali būti naudojamos ir kitos teisės aktų nustatyta tvarka gautos lėšos.

30. Valstybės Muziejui perduotas ir Muziejaus įgytas turtas nuosavybės teise priklauso valstybei, o Muziejus šį turtą valdo, naudoja ir disponuoja juo patikėjimo teise teisės aktų nustatyta tvarka.

31. Muziejaus turtą sudaro:

31.1. ilgalaikis turtas:

31.1.1. materialusis (pastatai, patalpos ir kitas turtas);

31.1.2. muziejinės vertybės, kurių apskaitą, saugojimą, restauravimo ir naudojimo tvarką bei saugojimo sąlygas reglamentuoja Instrukcija ir kiti teisės aktai;

31.1.3. nematerialusis turtas;

31.2. trumpalaikis turtas (atsargos, finansiniai ištekliai ir kitas su Muziejaus veikla susijęs turtas).

32. Muziejaus lėšas sudaro:

32.1. valstybės biudžeto lėšos;

32.2. lėšos, skirtos tikslinėms programoms vykdyti;

32.3. lėšos, gautos už mokamas paslaugas ir nuomą;

32.4. fizinių ir juridinių asmenų parama;

32.5. kitos teisėtai įgytos lėšos.

VIII SKYRIUS MUZIEJAUS VIDAUS ADMINISTRAVIMO KONTROLĖ

33. Muziejaus valstybinį finansinį (teisėtumo) ir veiklos auditą atlieka Lietuvos Respublikos valstybės kontrolė.

34. Muziejaus vidaus auditą atlieka Ministerijos Centralizuotas vidaus audito skyrius.

IX SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

35. Muziejus reorganizuojamas, pertvarkomas ar likviduojamas Civilinio kodekso ir Biudžetinių įstaigų įstatymo nustatyta tvarka.

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos kultūros ministerija, Įsakymas

Nr. [IV-655](#), 2019-10-14, paskelbta TAR 2019-10-14, i. k. 2019-16306

Dėl Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2012 m. liepos 11 d. įsakymo Nr. IV-507 „Dėl Trakų istorijos muziejaus nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo